

CONSCIÈNCIA D'ARA
Cada dijous
i la setmana que ve:
Critchley i la fe dels que no tenen fe

Estils

EL MÓN COM A SORPRESA

Pere Carreras i David Jou mostren com el concepte de Creació no és anticientífic, sinó una interpretació del món compatible amb models cosmològics científics.

Budisme: actualitzacions disponibles

A Occident, una nova generació de budistes reclama la secularitat sense perdre l'essència espiritual

DÍDAC P. LAGARRIGA
BARCELONA

Immersionats com estem en el paradigma de les actualitzacions, nos ens hauria de costar acceptar que tota actualització respecta l'essència. No es tracta d'una substitució d'una altra, desbocats, sinó d'un fer constant que tingui sempre present el lloc, el temps, les circumstàncies. En l'àmbit religiós, sovint es veu com una amenaça, però actualització no ha d'espantar quan es fa des d'aquesta perspectiva de contextualització, mantenint-ne l'essència.

L'àmbit del budisme potser sigui el que ha experimentat més trasports al llarg de les últimes dècades, quan es va convertir en un fet global, també en el mateix cor d'Occident. Cada vegada són més les veus d'aquest budisme modern que defensen una actualització, entesa, com deïem, com una acció de col·locar els ensenyaments en un context, l'actual, que exigeix uns reptes i unes respostes diferents a les d'altres èpoques i societats.

Una d'aquestes veus, respectada i erudita, és la del britànic Stephen Batchelor, autor de nombrosos llibres i que ara publica una síntesi del seu pensament a *Després del Budisme* (Kairós). Per a ell, moltes de les formes tradicionals de budisme heretades d'Àsia semblen haver-se estancat: "La seva creativitat i imaginació inicial s'han dissipat fa molt de temps, mentre que la intenció principal dels seus practicants sembla ser la de preservar doctrines i pràctiques tradicionals, repetint in-

cansablement els ensenyaments i instruccions del passat". L'actualització que promulga passa per reivindicar una noció, la secular, que a vegades es vol veure enfrontada a la religiositat, quan per a ell no són opcions oposades, sinó complementàries. "No veig perquè persones que es declaren seculars no puguin ser profundament religioses des del punt de vista de la seva preocupació última per acceptar, aquí i ara, la seva breu i punyent vida", explica. Batchelor emprà el terme secular conscient de la seva etimologia, saeculum, d'aquest segle i món: "Quan som seculars les nostres preocupacions primàries són les que tenim sobre aquest món, sobre tot el que està relacionat amb la qualitat de la nostra experiència personal, social i ambiental derivades de viure en aquest planeta".

Aquesta preocupació mundana, vital, no està desterrada però amb l'anhel religiós. Quan l'objectiu espiritual es deixa de banda, la pràctica perd força o es posa al servei d'una finalitat perjudicial: "No conecbo un budisme que aspiri a desfer tot vestigi de religiositat, que sigui poc més que un conjunt de tècniques d'autoajuda que ens permeti funcionar amb més serenitat i eficàcia com agents o clients, o ambdós a la vegada, del consumisme capitalista. Podriem dir, per exemple, que la pràctica de l'atenció plena, divorçada del seu context original, reforça l'aïllament solipsista del jo a través de la immunització dels seus practicants contra les emocions perturbadores, els impulsos, les ansietats i els dubtes que assolen el nostre fràgil ego".

Canvis Creixen les veus del budisme modern que demanen una actualització

Prolifera Als EUA el budisme va entrar amb força a partir dels anys seixanta

Els Estats Units és un dels països occidentals on el budisme va entrar amb més força, sobretot a partir dels anys seixanta. La proliferació de persones que d'una manera o altra s'han sentit atretes per aquests ensenyaments ha sigut molt gran. Actualment, hi ha una nova generació de budistes que reclama aquesta actualització per poder servir en el context concret. Alhora, denuncien la pèrdua de l'essència alliberadora i la mercantilització d'unes pràctiques que amb freqüència serveixen per acceptar i permetre les desigualtats i injustícies i no per fer-hi front. Una d'aquestes desigualtats que deteriora la societat nord-americana és la racial, i moltes veus budistes comencen a denunciar-ho perquè no volen que la seva pràctica afavoreixi l'acceptació d'un model tan cancerigen com aquest. És el cas, per exemple, de tres autors, Angel Kyodo Williams, Jasmine Syedullah i el lama Rod Owens, que fa un any i mig es van unir per escriure el llibre gràficament titulat *Radical Dharma. Talking Race, Love, and Liberation* (North Atlantic Books). El text és una crítica als privilegis blancs que també afecten a la comunitat budista nord-americana, i que aquests autors entenen com un dels problemes principals pel desenvolupament de la consciència col·lectiva, sumats a altres factors igual de preocupants, com la desigualtat de gènere o l'homofòbia. Aquests tres autors no parlen només des d'una perspectiva teòrica i acadèmica. Les seves vides en són testimoni. Angel Kyodo Williams, per exemple, és una mestra zen afro-americana, combativa i lúcida, que es va donar a conèixer l'any 2000 amb l'obra de caire autobiogràfica *Being Black: Zen and the Art*

of Living with Fearlessness and Grace (Viking Press).

Per la seva banda, el lama Rod Owens aporta la seva experiència com a afro-americà queer, esdevingut lama budista després d'anys de formació amb mestres tibetans. Owens, que està considerat una de les veus més originals i profundes d'aquesta nova generació de mestres budistes, és docent a la Inward Bound Mindfulness Education, centre de recursos destinat a joves i adolescents, a més d'ofertir tallers i conferències arreu, on combina l'ensenyament budista amb la denúncia del patriarcat i del racisme. Precisament aquests dies està a la Casa del Tibet de Barcelona, on avui dijous al vespre fa una conferència i aquest cap de setmana imparteix el taller "Dharma radical en temps de canvis".

Tornar-nos a encisar

"¿És possible recuperar el dharma que existia abans de l'aparició de les ortodòxies budistes, per després erigir sobre aquest fonament una pràctica ètica, contemplativa i filosòfica adient que optimitzi la floració humana en l'època de la postcreença?" es pregunta Stephen Batchelor. Ell, com totes aquestes veus del nou budisme, està convençut que sí. Un nou budisme que és alhora intemporal, actualitzat sense perdre l'essència. Perquè com conclou Batchelor, en lloc d'imaginar un budisme que erigeix barreres cada vegada més fermes al voltant del nostre jo alienat, podem concebre'l perquè treballi "a favor d'un reencantament amb el món", podent arribar a cultivar una sensibilitat vers el que ell anomena el "sublim quotidià".

OPINIÓ

El seny de l'idiota

EULÀLIA FANAR
INVESTIGADORA EN TEMES DE GÈNERE I CONFLICTE

He tornat a veure per tercera vegada en pocs anys *Séraphine*, la gran pel·lícula de l'actor i director francès Martin Provost. Estrenada fa deu anys, ara està disponible a Filmin, el que ens permet veure-la com la protagonista d'aquesta història li agradaria que la veiés-sim: des de la soledat de casa, ben entrada la nit, en intimitat, silenci i discreció. Perquè la pel·lícula narra la història real d'una dona que no direm excepcional (qui no ho és?), però sí que simbolitza totes aquelles dones al llarg de la història que han quedat silenciades malgrat explotar amb tota la seva creativitat i potencialitat.

Séraphine de Louis (1864-1942) va ser una pintora gairebé anònima, solitària, enfollida de vida... De dia netejava cases, de nit, tancada al petit apartament, pintava quadres màgics, sovint florals, fets amb pigments que ella mateixa es fabricava a partir d'elements orgànics que recollia -flors, terra, sang...- Va ser recone-

Recorden el destí de tantes dones que han acabat la vida així, tancades i silenciades, apartades de la societat

guda i valorada quan el crític d'art Wilhem Uhde, que passava un temps retirat al poble de Senlis, va veure un d'aquells quadres i va quedar-ne captivat. Aquest reconeixement, però, no va impedir que acabés els seus últims dies tancada en un manicomí, com l'escultora Camille Claudel (de la que també es va fer una impactant pel·lícula protagonitzada per Juliette Binoche). Testimonis que ens recorden el destí de tantes i tantes dones que han acabat la vida així, tancades i silenciades, apartades d'una societat incapaç de saber gestionar allò que tant tem: la bogeria de viure, d'estimar en profunditat, d'una radicalitat palpitant que desconcerta. Ja ho va escriure Machado: "No fue por una trágica amargura esta alma errante desgajada y rota; purga un pecado ajeno: la cordura, la terrible cordura del idiota".

Gent

TEXT:
XXXXXXXXXXXXXX

Títolasdjh agsdjfhgsjhdhsh

Segons l'autora del llibre hi ha cinc contaminants que són els més comuns. Els dos primer font d'una contaminació erar problemes intestinals greus, com la salmonel·losi. Els altres tres són ear-se de **focontaminació (foto1)** electromagnètica derivada de la instal·lació elèctrica de l'habitatge o la que generen els ei vel mauris mattis hensent leo nulla, sagittis vel semper stibulum tincidunt dictum tortor et iabitur at tempor nisl.

aQuisque nulla nisi, porta ac dapibus sit amet, tempus sollicitudin neque. Vestibulum diam lacus, rutrum ac laoreet non, cursus eu risuspendisse semper ultrices dui, id commodo elit varius sit amet. Mauris facilisis porttitor dolor. Nunc

Títolasdjh agsdjfhgsjhdhsh

Segons l'autora del llibre hi ha cinc contaminants que són els més comuns. Els dos primer font d'una contaminació erar problemes intestinals greus, com la salmonel·losi. Els altres tres són ear-se de **focontaminació (foto1)** electromagnètica derivada de la instal·lació elèctrica de l'habitatge o la que generen els ei vel mauris mattis hensent leo nulla, sagittis vel semper stibulum tincidunt dictum tortor et iabitur at tempor nisl.

aQuisque nulla nisi, porta ac dapibus sit amet, tempus sollicitudin neque. Vestibulum diam lacus, rutrum ac laoreet non, cursus eu risuspendisse semper ultrices dui, id commodo elit varius sit amet. Mauris facilisis porttitor dolor. Nunc

Quisque ut arcu augue, vitae aliquet

Segons l'autora del llibre hi ha cinc contaminants que són els més comuns. Els dos primer font d'una contaminació erar problemes intestinals greus, com la salmonel·losi. Els altres tres són ear-se de **focontaminació (foto1)** electromagnètica derivada de la instal·lació elèctrica de l'habitatge o la que generen els ei vel mauris mattis hensent leo nulla, sagittis vel semper stibulum tinci-

dunt dictum tortor et iabitur at tempor nisl. Maecenas suscipit feugiat lli, nec bibendum orci mi in elit. In ante leo, blandit noe sIn sit amet ris velit. Nulla ac dolor magna, id eleifend velit. Quisque consequat diam in eros suscipit eu fringilla arcu faucibus. Aenean vel diam est, non sodales neque. Fusce sed molestie ipsum. Nam et sagittis purus. In pretium condimen.